

Asila ABDULLAEVA,
Namangan davlat universiteti ilmiy xodimi
E-mail:asilaabdullayeva@mail.ru
Tel.:+998973252012

Falsafa fanlari doktori, dotsent I.Siddiqov taqrizi asosida

YANGI O‘ZBEKISTONDA TALABA YOSHLARNING IJTIMOY FAOLLIGINI OSHIRISHNING INSTITUSIONAL TIZIMI

Аннотасија

Maqola Yangi O‘zbekistonning zamonaviy sharoitida talabalarning ijtimoiy faolligini oshirishga xizmat qiluvchi institusional tizimni o‘rganishga bag‘ishlangan. Muallif ushbu tizimning asosiy elementlarini, jumladan, o‘quvchilar o‘rtasida faol fuqarolik xulq-atvorini shakllantirish va rivojlantirish bilan shug‘ullanadigan ta‘lim muassasalari, talabalar tashkilotlari va boshqa ijtimoiy institutlarni ko‘rib chiqadilar.

Kalit so‘zlar: Institutusional tizim, ijtimoiy faollik, talabalar, Yangi O‘zbekiston, ijtimoiy tashabbuslar, ta‘lim muassasalari, talabalar tashkilotlari, ta‘lim dasturlari, fuqarolik ta‘limi, universitet va jamiyat hamkorligi.

ИНСТИТУЦИОНАЛЬНАЯ СИСТЕМА ПОВЫШЕНИЯ СОЦИАЛЬНОЙ АКТИВНОСТИ СТУДЕНТОВ НОВОГО УЗБЕКИСТАНА

Аннотация

Статья посвящена исследованию институциональной системы, способствующей повышению социальной активности студентов в современном контексте Нового Узбекистана. Авторы рассматривают ключевые элементы этой системы, включая образовательные учреждения, студенческие организации, и другие социальные институты, задействованные в формировании и развитии активного гражданского поведения среди студенческой молодежи.

Ключевые слова: Институциональная система, социальная активность, студенты, Новый Узбекистан, социальные инициативы, образовательные учреждения, студенческие организации, учебные программы, гражданское образование, партнерство между университетами и обществом.

INSTITUTIONAL SYSTEM FOR INCREASING SOCIAL ACTIVITY OF STUDENTS IN NEW UZBEKISTAN

Annotation

The article is devoted to the study of the institutional system that contributes to increasing the social activity of students in the modern context of New Uzbekistan. The authors examine the key elements of this system, including educational institutions, student organizations, and other social institutions involved in the formation and development of active civic behavior among students.

Key words: Institutional system, social activity, students, New Uzbekistan, social initiatives, educational institutions, student organizations, educational programs, civic education, partnership between universities and society.

Kirish. Yangi O‘zbekiston har tomonlama, shu jumladan ijtimoiy sohani rivojlantirishga intilmoqda. Talaba yoshlar kelajakdagi jamiyatning asosiy elementidir va shuning uchun ularning ijtimoiy faolligini oshirish mamlakatni rivojlantirish strategiyasida ustuvor vazifaga aylanadi. Talabalarning ijtimoiy faolligini qo‘llab-quvvatlash va rivojlantirishga qaratilgan institusional tizim ushbu maqsadlarga erishishda muhim rol o‘ynaydi. Ta‘lim nafaqat bilim olish jarayoni, balki ijtimoiy hayotda ishtirok etishga tayyor shaxsni shakllantirishdir. Yangi O‘zbekistonda talabalarni ijtimoiy va madaniy tashabbuslarga jalb etishga alohida e‘tibor qaratilmoqda[1]. Universitetlar va oliy o‘quv yurtlari nafaqat o‘qish joyiga, balki faol fuqarolik tafakkurini rivojlantirish markaziga aylanmoqda.

Yangi O‘zbekistonda tashkil etilgan institusional tizim talabalar ijtimoiy faolligini shakllantirishda davlat va ta‘lim institutlarining faol ishtirokini nazarda tutadi. Etakchilik va fuqarolik faolligini rivojlantirishga qaratilgan yoshlarni qo‘llab-quvvatlash bo‘yicha davlat dasturlari alohida e‘tibor qaratmoqda. Universitetlar talabalar klublari, ko‘ngillilar loyihalari va kultura tadbirlari kabi o‘z tashabbuslarini ishlab chiqmoqdalar. Talabalarning ijtimoiy hayotda ishtirok etishi uchun sharoit yaratish institusional tizimning asosiy jihati hisoblanadi. Talabalarga turli tashabbuslarda faol ishtirok etish, ko‘ngillilik, ta‘lim tadbirlarini tashkil etish yoki talabalar uyushmalarida ishtirok etish imkoniyati beriladi. Ushbu tadbirlar nafaqat ijtimoiy ko‘nikmalarni rivojlantirishga hissa qo‘shadi, balki mas‘uliyatli fuqarolik xatti-harakatlarini ham shakllantiradi.

Institusional tizim, shuningdek, talabalar tomonidan boshlangan ijtimoiy loyihalarni qo‘llab-quvvatlash va moliyalashtirishni o‘z ichiga oladi[2]. Davlat va ta‘lim institutlari g‘oyalarni amalga oshirish uchun sharoit yaratib, innovatsion va ijtimoiy ahamiyatga ega loyihalarning paydo bo‘lishiga yordam beradi. Yangi O‘zbekistonda talabalarning ijtimoiy faolligini oshirishning institusional tizimi amalga oshirilgan tadbirlar soni bilan emas, balki yoshlarning fuqarolik mavqei va etakchilik fazilatlarini shakllantirishga ta‘sir bilan ham baholanadi. Resultatlarni muntazam ravishda kuzatib borish va tahlil qilish tizim va tashabbuslarni optimallashtirishga yordam beradi, bu esa tizimni yanada samarali qiladi.

So‘nggi yillarda O‘zbekiston Prezident rahbarligida muhim o‘zgarishlar va modernizatsiya davrini boshdan kechirmoqda. Shu nuqtai nazardan, ta‘lim tizimi faol rivojlanmoqda, shu jumladan talabalarning ijtimoiy faolligini oshirish choralari. Shu maqsadda yaratilgan institusional tizim ijtimoiy hayotda faol ishtirok etishga tayyor fuqarolarning yangi avlodini shakllantirishda muhim rol o‘ynaydi. Institutusional tizimning asosiy jihatlaridan biri bu ijtimoiy mas‘uliyatga e‘tibor qaratgan holda o‘quv dasturlarini o‘zgartirish edi[3]. Talabalar ijtimoiy muammolarni tushunishga va samarali echimlarni topishga yo‘naltirilgan ta‘lim olishadi. Korporativ ijtimoiy javobgarlik, ko‘ngillilik va jamoat boshqaruvi kurslarini joriy etish faol fuqarolarni shakllantirishga yordam beradi.

Institusional tizim, shuningdek, talabalar jamiyatlari va klublarini tashkil etish va rivojlantirishni faol qo‘llab-quvvatlashni o‘z ichiga oladi. Ushbu tashkilotlar fikr almashish, etakchilik ko‘nikmalarini rivojlantirish va ijtimoiy loyihalarni amalga oshirish uchun maydonga aylanadi. Moliyalashtirish dasturlari va mentorlarni qo‘llab-quvvatlash talabalarga o‘z g‘oyalarni amalga oshirishda yordam beradi va jamiyat rivojiga hissa qo‘shadi. Institutusional tizim talabalar tomonidan boshlangan ijtimoiy loyihalarni faol qo‘llab-quvvatlaydi. Bu mahalliy jamoalarni obodonlashtirish loyihalari, giyohvandlikka

qarshi ijtimoiy kampaniyalar yoki ta'lim loyihalari bo'lishi mumkin. Moliyaviy va tashkiliy qo'llab-quvvatlash talabalarga o'z g'oyalari hayotga tatbiq etishga yordam beradi va jamiyatga ijobiy o'zgarishlar kiritadi[4]. Talabalar jamiyatda o'zlarini ishonchli his qilishlari va professional muhitda o'z o'rnini topishlari uchun institutsional tizimga mentorlik va karer konsultatsiyasi dasturlari joriy etildi. Tajribali mutaxassislar va biznes rahbarlari talabalarga o'z maqsadlarini aniqlashda, rivojlanishda va professional hayotga muvaffaqiyatli kirishda yordam berish orqali ustoz bo'lishi hadi.

Institutsional tizim aniq qo'llab-quvvatlash choralari emas, balki ijtimoiy faoliyat yo'nalishini shakllantirishga qaratilgan[5]. Fuqarolik va ijtimoiy mas'uliyatni rivojlantirishga bag'ishlangan ta'lim dasturlari va tadbirlarining joriy etilishi jamiyat hayotida faol ishtirok etish odatiy holga aylanib borayotgan jamiyatni yaratishga yordam beradi. Zamonaviy jamiyat o'z fuqarolaridan nafaqat professional kompetensiyani, balki ijtimoiy-madaniy hayotda faol ishtirok etishni talab qiladi. Talabalar, millatning kelajagi, ijtimoiy faollikni shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Yangi O'zbekistondagi jadal o'zgarishlar munosabati bilan talabalarning ijtimoiy faolligiga e'tibor ta'lim tizimining muhim elementiga aylanmoqda. Yangi O'zbekistonda amalga oshirilayotgan strategik o'zgarishlar doirasida asosiy e'tibor avvalgi stereotiplardan yangi qadriyatlarga o'tmoqda, bu erda talabalarning ijtimoiy faolligi muhim rol o'ynaydi. Zamonaviy talaba nafaqat o'qitish va kasbiy o'sishga, balki ijtimoiy hayotda ishtirok etishga ham chaqiriladi.

Ijtimoiy faoliyatni rag'batlantirish uchun institutsional tizim

1. Ta'lim dasturlari: etakchilik va ijtimoiy mas'uliyatni rivojlantirishga qaratilgan ta'lim dasturlarini amalga oshirish ustuvor vazifaga aylanadi. Ijtimoiy fanlar bo'yicha kurslar, aloqa ko'nikmalari va ijtimoiy xarakterdagi loyihalar bo'yicha treninglar faol fuqarolikni shakllantirishga yordam beradi.

2. Talabalar tashkilotlari: turli xil talabalar tashkilotlarini yaratish va qo'llab-quvvatlash ijtimoiy aloqalarni shakllantirishga yordam beradi va g'oyalarni amalga oshirish uchun zamin yaratadi. Talabalar kengashlari, qiziqish klublari va xayriya loyihalari talabalar va jamiyat o'rtasidagi haqiqiy hamkorlik joylariga aylanmoqda.

3. Mentorlik tizimi: jamiyatning tajribali vakillari yoshlar bilan ishlaydigan mentorlik dasturlarini joriy etish tajriba va qadriyatlarni uzatishga yordam beradi. Bu, shuningdek, talabalarga jamiyatdagi rolini tushunishga va dunyoqarashini kengaytirishga yordam beradi.

Yangi O'zbekistonda ijtimoiy faoliyatning o'ziga xos xususiyatlari

1. Xalqaro hamkorlikka e'tibor: talabalar almashinuvini rag'batlantirish, xalqaro loyihalarda ishtirok etish va startaplarni qo'llab-quvvatlash dasturlari talabalar o'rtasida global fikrlashni shakllantirishga yordam beradi.

2. Innovatsiya va tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash: institutsional tizim, shuningdek, talabalarning tadbirkorlik tafakkurini rivojlantirishga qaratilgan. Talabalar o'z g'oyalari haqiqatga aylantirish uchun startap inkubatorlarini yaratish ularning ijtimoiy faolligini oshirishda muhim rol o'ynaydi.

Qiyinchiliklar va istiqbollari. Shuni ta'kidlash kerakki, yangi yondashuvlarni birlashtirish ta'lim tizimidagi o'zgarishlarni emas, balki ijtimoiy ongini ham talab qiladi. Stereotiplar va eskirgan qarashlarni engib o'tish talabalar o'rtasida faol fuqarolikni shakllantirish yo'lidagi asosiy nuqtadir. Yangi O'zbekistonda talabalarning ijtimoiy faolligini oshirishning institutsional tizimi jamiyat rahbarlari va faol a'zolarining yangi avlodini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi[6]. Global muammolar va zamonaviylikning yangi talabalarini inobatga olgan holda, talabalar faoliyatini qo'llab-quvvatlashning samarali dasturlari va mexanizmlarini ishlab chiqish va amalga oshirish yangi O'zbekiston ta'lim muassasalari va jamoat institutlari uchun strategik vazifadir.

Prezident rahbarligida modernizatsiya yo'lida turgan O'zbekiston yangi jamiyat barpo etishga intilmoqda, unda fuqarolarning, ayniqsa yoshlarning faol ishtiroki mamlakatning muvaffaqiyatli rivojlanishining asosiy omili hisoblanadi. Shu nuqtai nazardan, talabalarning ijtimoiy faolligini oshirishning institutsional tizimi barqaror va rivojlangan jamiyatni shakllantirish strategiyasining muhim tarkibiy qismiga aylanmoqda.

Talabalar o'zgarish va innovatsiyalarning dvigatellari bo'lgan ijtimoiy hayotda muhim rol o'ynaydilar. Talabalarning ijtimoiy faolligini oshirish ularning shaxsiy rivojlanishiga hissa qo'shmaydi, balki mamlakatning ijtimoiy, iqtisodiy va madaniy muammolarini hal qilish uchun qulay shart-sharoitlarni yaratadi. O'zbekiston jamiyatining yangi haqiqatida talabalarning faol ishtiroki strategik ahamiyat kasb etmoqda. Yangi O'zbekistonda talabalarning ijtimoiy faolligini oshirishning institutsional tizimi cheksiz asosiy elementlarga asoslangan. Birinchidan, talabalar faoliyatini tashkil etish va qo'llab-quvvatlash uchun mas'ul bo'lgan oliy o'quv yurtlarida maxsus bo'limlarni tashkil etish. Ikkinchidan, tajribali o'qituvchilar va jamoat rahbarlari talabalarga o'z g'oyalari rivojlantirish va hayotga tatbiq etishda yordam beradigan mentorlik tizimini joriy etish.

Talabalar klublari va jamoat tashkilotlarini tashkil etish ijtimoiy faollikni rag'batlantirishning muhim mexanizmiga aylanmoqda. Bunday tuzilmalar talabalarga o'zlarini anglash uchun maydonchani taqdim etmaydi, balki etakchilik, jamoaviy ish va mas'uliyatni rivojlantirishga yordam beradi[7]. Ushbu tashkilotlar xayriya va ekologiyadan tortib kultura va sportgacha bo'lgan turli sohalarida kam ish tutishlari mumkin. Talabalarning jamoat tashabbuslariga qo'shilishi jamiyatning dolzarb muammolariga bag'ishlangan konferentsiyalar, forumlar va tadbirlarni tashkil etish orqali rag'batlantiriladi. Talabalarni muammolarni muhokama qilish va echim topishga jalb qilish ta'lim muassasalari va jamiyat o'rtasida mustahkam aloqalarni o'rnatadi.

Ijtimoiy faoliyatni rag'batlantirish uchun talabalarga ijtimoiy sohadagi yutuqlari uchun rag'batlantirish va stipendiyalar berish muhimdir. Bunga loyihalarni qo'llab-quvvatlash, tadqiqot faoliyati uchun grantlar yoki jamoat yutuqlari uchun mukofotlar berilishi mumkin. Davlat va jamoat institutlari bilan hamkorlik talabalarning jamoat hayotiga samarali integratsiyalashuviga yordam beradi. Mamlakatni rivojlantirishga qaratilgan ommaviy tinglovlar, muloqotlar va loyihalarda ishtirok etish talabalarga imkoniyat yaratadi muhim qarorlarni qabul qilishga ta'sir qiladi. Yangi O'zbekistonda talabalarning ijtimoiy faolligini oshirishning institutsional tizimi mamlakatning rivojlangan, inkluziv va mas'uliyatli jamiyat yaratish strategiyasining ajralmas qismidir[8]. Ushbu tizim talabalar uchun yaxshi kelajakni ta'minlamaydi, balki umuman mamlakatning barqaror rivojlanishiga hissa qo'shadi.

Zamonaviy dunyoda faol fuqarolik pozitsiyasi va ijtimoiy mas'uliyat muvaffaqiyatli jamiyatni shakllantirishning tobora muhim jihatlari aylanmoqda. Ushbu jarayonning asosiy elementlaridan biri yoshlarning mamlakatning ijtimoiy hayotida faol ishtirok etishidir. Modernizatsiya va taraqqiyotga intilayotgan yangi O'zbekiston kontekstida talabalarning ijtimoiy faolligini oshirishga xizmat qiluvchi institutsional tizimni shakllantirish va rivojlantirishga e'tibor qaratilmoqda. XXI asr boshidan O'zbekiston iqtisodiyot, siyosat va jamiyatdagi muhim o'zgarishlarga guvoh bo'ldi[9]. Ushbu o'zgarishlarning eng muhim omili ta'limni rivojlantirish va talaba yoshlarni faol fuqarolik faolligiga jalb etishga e'tibor qaratish bo'ldi. Milliy xususiyatlar va

madaniy qadriyatlarga ega bo'lgan yangi O'zbekiston talabalar muhim rol o'ynaydigan zamonaviy, ochiq va dinamik tizimni yaratishga intiladi.

Talabalarining ijtimoiy faolligini rag'batlantirish maqsadida yangi O'zbekistonda turli institutsional tashabbuslar joriy etilmoqda. Ushbu tashabbuslar jamoat ruhi va fuqarolik mas'uliyatini rivojlantirishga qaratilgan talabalar tashkilotlari, klublari va markazlarini tashkil etishni o'z ichiga oladi. Institutsional tizimning asosiy elementlaridan biri bu talabalar tashkilotlari. Ular talabalarga o'zlarini anglash, tajriba almashish va jamoat hayotida ishtirok etish uchun maydonchani taqdim etadilar. Bunday tashkilotlar etakchilik, aloqa va bag'rikenglikni rivojlantirishga yordam beradi. Ijtimoiy jihatlarni ta'lim dasturlariga integratsiyalashuvi talabalarining faol fuqarolik pozitsiyasini shakllantirishda ham muhim rol o'ynaydi. Ijtimoiy ko'nikmalar, ko'ngillilik va etakchilikni rivojlantirishga qaratilgan kurslar o'quv dasturlariga kiritilib, shaxsning har tomonlama rivojlanishiga hissa qo'shadi.

Muvaffaqiyatli institutsional tizim, shuningdek, talabalarining jamoat institutlari, davlat va nodavlat tashkilotlari bilan o'zaro aloqalarini o'z ichiga oladi. Bu yoshlarga kelajakdagi jamiyatni shakllantirishdagi rollarining ahamiyatini tushunishga va qaror qabul qilish jarayonlarida ishtirok etishga imkon beradi. Talabalarining ijtimoiy faolligini oshirishning institutsional tizimining samaradorligini baholash doimiy monitoring va moslashishni talab qiladi[10]. Ijtimoiy o'zgarishlar dinamikasi va talaba yoshlarning ehtiyojlarini hisobga olgan holda tizim moslashuvchan va sezgir bo'lishi kerak. Yangi O'zbekiston talabalarining ijtimoiy faolligini oshirishning institutsional tizimi bo'lajak rahbarlar va faol fuqarolarni shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Uning samaradorligi ta'lim muassasalari, jamoat tashkilotlari va davlat tuzilmalarining yaqin hamkorligiga bog'liq. Ushbu tizimning doimiy rivojlanishi va takomillashtirilishi har bir talaba ijtimoiy rivojlanish jarayoniga hissa qo'shishi mumkin bo'lgan barqaror jamiyatni yaratishga yordam beradi.

Zamonaviy dunyoda ro'y berayotgan jadal o'zgarishlar sharoitida yoshlarning ijtimoiy tendentsiyalarni shakllantirish va davlat taraqqiyotidagi o'rnini ayniqsa muhim ahamiyat kasb etmoqda. Yangi O'zbekistonda jamiyatni modernizatsiya qilish va har tomonlama rivojlantirish tamoyillariga amal qilib, talabalarining ijtimoiy hayotda faol ishtirok etishiga alohida e'tibor qaratilmoqda[11]. Bunga talabalarining ijtimoiy faolligini rag'batlantirishga qaratilgan institutsional tizim orqali erishiladi. Faol fuqarolik jamiyatini shakllantirish va malakali mutaxassislarni tayyorlash maqsadida yangi O'zbekiston ta'lim strategiyasiga alohida e'tibor qaratilmoqda, u nafaqat o'quv jarayonini, balki maktabdan tashqari va partiyadan tashqari faollikning turli shakllarini ham o'z ichiga oladi. Ushbu strategiya etakchilik, bag'rikenglik va jamiyat oldidagi mas'uliyatni o'z ichiga olgan keng ko'lamli ko'nikmalarni rivojlantirishga qaratilgan.

Yangi O'zbekiston o'quv yurtlarida talabalar tashkilotlari va klublari tizimi faol qo'llab-quvvatlanmoqda va rivojlanmoqda. Bu talabalarga o'z faoliyat sohasini mustaqil ravishda tanlash va ularning manfaatlariga mos keladigan loyihalarda ishtirok etish imkonini beradi. Bundan tashqari, bunday tashkilotlar fikr, tajriba va o'quv resurslarini almashish uchun maydonchaga aylanadi. Talabalar konferentsiyalari va loyihalarni tashkil etish talabalarining ijtimoiy faolligini rivojlantirishning yana bir vositasidir. Ushbu tashabbuslar yoshlarga ilmiy va ijtimoiy sohada o'z salohiyatini namoyon etish, shuningdek, jamiyatning dolzarb muammolariga yechim topish imkonini beradi. Talabalar tadqiqot guruhlari yosh onglar mumkin bo'lgan joyga aylanadi jamiyat rivojiga hissa qo'shadi.

Institutsional tizim, shuningdek, talabalarining ijtimoiy loyihalari va tashabbuslarini qo'llab-quvvatlaydi. Bu yoshlarning ijtimoiy moslashuvi, ko'ngillilar faoliyati, ekologik va ta'lim tashabbuslari loyihalari bo'lishi mumkin. Davlat dasturlari va grantlari talabalarga kerakli yordamni olish bilan birga o'z g'oyalarini amalga oshirish imkoniyatini beradi. Institutsional tizimning muhim elementi tajribali rahbarlar va tadbirkorlar o'z tajribalarini yosh talabalar bilan baham ko'radigan mentorlik tarmog'ini yaratishdir. Bu etakchilik fazilatlarini shakllantirishga va jamoat hayotida samarali ishtirok etish uchun zarur bo'lgan ko'nikmalarni rivojlantirishga yordam beradi.

Xulosa. Yangi O'zbekistonda talabalarining ijtimoiy faolligini oshirishning institutsional tizimi yoshlarning fuqarolik javobgarligi va yetakchilik fazilatlarini rivojlantirishga qaratilgan chora-tadbirlar majmui hisoblanadi. Ushbu tizim kelajakdagi mutaxassislarni aniq shakllantirmaydi, balki zamonaviy dunyo muammolarini samarali hal qila oladigan dinamik jamiyatni yaratishga yordam beradi. Yangi O'zbekistonda talabalarining ijtimoiy faolligini oshirishning institutsional tizimi yangi avlod yetakchilari va faol fuqarolarini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. O'quv dasturlarini rivojlantirish, talabalar jamiyatlarini tashkil etish, ijtimoiy loyihalarni qo'llab-quvvatlash va ijtimoiy faoliyat yo'nalishini shakllantirish fuqarolik jamiyatini rivojlantirishga va mamlakatning ijtimoiy tuzilishini mustahkamlashga yordam beradi.

ADABIYOTLAR

1. Байсунов, Ж. Х. "Задачи и возможности развития духовной культуры молодежи в рамках "пяти инициатив"." Актуальные вопросы гуманитарных наук: теория, методика, практика. 2022.
2. Islomovich, I. T. (2023). Analysis of the practical situation of the management of higher education institutions in uzbekistan and existing problems. *The American Journal of Social Science and Education Innovations*, 5(05), 74-78.
3. Мухитдинов, М. М., et al. "Развитие информационно-коммуникационных технологий в системе образования Узбекистана." *Науковий вісник Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. Серія: Педагогіка* 7 (2017): 163-176.
4. Islomovich I. T. Theoretical and methodological basis of implementing the principles of academic independence to the management of higher education institutions // *International Journal of Advance Scientific Research*. – 2023. – Т. 3. – №. 05. – С. 94-99.
5. Мирсагадова, Н. С. "К вопросу о педагогике творческой деятельности." *Творчество в объективе научных исследований*. 2020.
6. Ismoilov, T. I. (2020). Special aspects of formation of youth's life strategy. *Scientific and Technical Journal of Namangan Institute of Engineering and Technology*, 2(9), 214-219.
7. Режапов, Х. Х. "Государственно-частное партнерство в системе высшего образования в Узбекистане." *Всероссийский экономический журнал ЭКО* 11 (497) (2015): 184-189.
8. Islomovich, I. T. (2021). The Content And Practical Significance Of The Principles Of Academic Independence In The Management Process Of Higher Education. *Nveo-natural volatiles & essential oils Journal| NVEO*, 4264-4270.
9. Islomovich, I. T. (2021). Academic profession and university in the context of modern institutional reforms. *International Journal of Human Computing Studies*, 3(2), 7-10.

10. Bahodir o'g'li, Isropilov Murodjon. "Yoshlarning Ijtimoiy Faolligini Oshirish Jamiyat Rivojlanishining Omili Sifatida." *Miasto Przyszłości* 24 (2022): 521-523.
11. Furqatovich, Ganjiyev Feruz. "Talabalar ijtimoiy faolligini oshirish ijtimoiy psixologik zaruriyat sifatida." *Ta'lim va rivojlanish tahlili onlayn ilmiy jurnali* 2.3 (2022): 173-177.